

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0309/2012

11.10.2012

AJÁNLÁS

az Élelmezésisegély-egyezmény Európai Unió nevében történő megkötéséről
szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről
(12267/2012 – C7-0210/2012– 2012/0183(NLE))

Fejlesztési Bizottság

Előadó: Nirj Deva

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogszabálytervezetben javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	6
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	11

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

**az Élelmezésisegély-egyezmény Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről
(12267/2012 – C7-0210/2012 – 2012/0183(NLE))**

(Egyetértés)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozatra irányuló tervezetre (12267/2012),
 - tekintettel az Élelmezésisegély-egyezményre (a tanácsi határozatra irányuló tervezet melléklete),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 214. cikke (4) bekezdésének és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának értelmében a Tanács által benyújtott, egyetértésre irányuló kérelemre (C7-0210/2012),
 - tekintettel eljárási szabályzata 81. cikkére és 90. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság ajánlására (A7-0309/2012),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Az Európai Parlamentet arra kéri, hogy adja hozzájárulását az Élelmezésegély-egyezmény (FAC 2012) Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatához.

Az egyezmény tartalmi részének módosítására nincs lehetőség. A hozzájárulás csak az egyezmény megkötéséről szóló tanácsi határozatra vonatkozik, valamint a megerősítő okiratnak az ENSZ főtitkáranál történő letétbe helyezésére, az egyezmény 12. cikkében előírtak szerint.

Megjegyzések

Az éhezés és az élelmiszer-ellátás bizonytalansága továbbra is globális szintű kihívás. Noha az elmúlt évtized során több fronton is lényeges előrelépések történtek, az éhezés és alultápláltság terén még mindig túlonként lassú az előrehaladás. 2010-ben a becslések szerint 925 millió embernek – vagy a világnépesség 13,6%-ának – nem jutott elegendő táplálék, jöllehet több térségben is csökkent a jövedelmi szegénység. A világ alultáplált lakosságának 98%-a fejlődő országokban él¹. 60%-uk nő². Az alultápláltság áll a gyermekhalálozások több mint egyharmadának háttérében, amely évente hozzávetőlegesen 2,6 millió halálesetet jelent. A fejlődő világban csaknem minden ötödik öt évnél fiatalabb gyermek súlya elmarad az átlagostól. A tartós alultápláltság következtében több millió gyermek növekedésében visszamaradott (az életkorához képest alacsonyabb), ezért esetükben fennáll a mérsékelt kognitív és fizikai fejlődés kockázata³. Emellett világszerte egyre növekszik a katasztrófák által érintett emberek száma, a globális éghajlatváltozás nyomán bekövetkező katasztrófákat is ideértve.

A 2012. évi FAC teljes mértékben összhangban áll az EU arra irányuló folyamatos erőfeszítéseivel, hogy a millenniumi fejlesztési célok keretében globális szinten hozzájáruljon a szegénység csökkentéséhez és az éhezés felszámolásához. Nyilvánvaló, hogy továbbra is szükség van egy nemzetközi, jogilag kötelező érvényű keretre, amely meghatározza és rögzíti a fejlődő országoknak biztosított élelmezési segélyezéshez fűződő kötelezettségvállalásokat és eszközöket.

Az előadó úgy véli, hogy az Élelmezésegély-egyezményhez (FAC 1999) képest végrehajtott változtatások komoly előrelépést jelentenek, és üdvözölni kell a 2012. évi FAC megkötését. Ezért az előadó azt javasolja, hogy a Parlament adja hozzájárulását.

A 2012. évi FAC célkitűzései és az élelmezési segélyezés elvei

Az Európai Parlament teljes mértékben egyetért a 2012. évi FAC célkitűzéseivel és az élelmezési segélyezés elveivel, amelyeket az egyezmény 1. és 2. cikke ismertet. Továbbá úgy

1 FAO sajtóközlemény, 2010. szeptember. <http://www.fao.org/docrep/012/al390e/al390e00.pdf>

2 Strengthening efforts to eradicate hunger [Az éhezés felszámolására irányuló erőfeszítések megerősítése], ECOSOC, 2007. <http://documents.wfp.org/stellent/groups/public/documents/communications/wfp224568.pdf>

3 The Millennium Development Goals Report 2012 [A millenniumi fejlesztési célokról szóló 2012. évi jelentés]. <http://unstats.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2012/English2012.pdf>

véli, hogy a 2012. évi FAC lényegesen hozzájárul annak lehetővé tételéhez, hogy az EU nemzetközi szinten előmozdítsa humanitárius segítségnyújtási politikájának célkitűzéseit, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 214. cikke (1) bekezdésében foglaltak szerint, illetve összhangban az Unió humanitárius élelmezésisegély-politikájával. Az Európai Parlament azon a véleményen van, hogy a 2012. évi FAC a továbbiakban lehetővé teszi az EU számára annak biztosítását, hogy a leghatékonyabb és legeredményesebb élelmezésisegély-politika álljon rendelkezésre, amely választ ad a leginkább rászoruló népességcsoportok élelmiszer-ellátási és táplálkozási igényeire, objektíve azonosított szükségletek alapján, a helyi körülmények figyelembevételével, teljes mértékben tiszteletben tartva a humanitárius tevékenységek alapvető elveit, illetve összhangban a WTO-kötelezettségekkel.

Az Európai Parlament kiemelt fontosságot tulajdonít annak, hogy a 2012. évi FAC valamennyi részes fele teljes körűen tiszteletben tartsa a humanitárius segélyezés elveit és helyes gyakorlatait, amelyeket 2003. június 17-én fogadtak el Stockholmban. Egyúttal emlékeztet a donorok és kedvezményezettek arra irányuló kötelezettségvállalására, hogy a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) 2005-ben elfogadott „Párizsi nyilatkozat a segélyhatékonyságról” című dokumentumában foglalt elvek alkalmazásával javítják a fejlesztési támogatás hatékonyságát.

A 2012. évi FAC és az 1999. évi FAC közötti főbb különbségek

A Bizottság magyarázó feljegyzése és a bizottsági tisztviselőkkel folytatott megbeszélések alapján a 2012. évi FAC és az 1999. évi FAC közötti főbb különbségek mindenekelőtt az alábbi szempontokat érintik:

- Az Európai Parlament elismeri, hogy az EU elengedhetetlen szerepet játszott a donorokra összpontosító eszköztől (az élelmiszertöbblet eladományozása) egy kedvezményezettekre összpontosító eszköz felé történő elmozdulás ösztönzésében, a humanitárius politika támogatásának részeként. Mindez magában foglalja a termék alapú megközelítés felváltását is egy változatosabb, szükségleteken alapuló és a helyi körülményekhez igazodó eszközkombinációval. Fontos szempont, hogy a részes felek által a 2012. évi FAC keretében tett minimális éves kötelezettségvállalás teljesítéséhez kapcsolódó, támogatásra jogosult tevékenységek jegyzéke bővült (az Eljárási szabályzat 4. cikke¹), így az a természetbeni termékek mellett készpénzátutalásokat, utalványokat és táplálkozásterápiás intézkedéseket is magában foglal, különös tekintettel a terapeutikus és kiegészítő élelmezésre, a tápértéknövelésre és az élelmiszerek dúsítására, valamint a mikrotápanyagokra.
- A 2012. évi FAC elismeri annak fontosságát, hogy korán előkészítsék a terepet a hosszú távú megoldások számára, mégpedig olyan tevékenységekkel, amelyek megkönnyítik a segítségnyújtás, illetve a rehabilitációs és helyreállítási programok közötti átmenetet, többek között a helyi termelés és a létfenntartó tevékenységek megerősítésével, ezáltal elkerülve a segélyektől való hosszú távú függőség kialakulását. E célból a támogatásra jogosult

¹ Az eljárási és végrehajtási szabályzat tervezetének 2012. április 25-i változata. A 2012. évi Élelmezésisegély-egyezmény eljárási és végrehajtási szabályzatát a tervek szerint az új Élelmezésisegély-bizottság első ülésén fogadják el.

termékek körét kibővítették, hogy olyan – korlátozott számú – termékeket is magában foglaljon, amelyek nem csupán az élelmiszer-szükségletek kielégítéséhez járulnak hozzá, hanem a létfenntartás védelméhez is vészhelyzetben és a korai helyreállítás egyes szakaszaiban. Ide sorolhatjuk például a vetőmagok, az alapvető mezőgazdasági és halászati eszközök, valamint a tejtermelésre és fogyasztásra alkalmas haszonállatok biztosítását.

- A 2012. évi FAC fokozott hangsúlyt fektet a kérdések megvitatására, valamint az információk és bevált gyakorlatok megosztására az egyezmény részes felei körében, mindezt megfelelő nyomon követési és értékelési eszközökkel kiegészítve. Ez remélhetőleg lehetővé teszi a bizottság számára, hogy a donorok közötti koordináció és kölcsönös tanulás aktívabb fórumává váljon az élelmezésisegély-politika és az ahhoz fűződő gyakorlat témájában.
- A 2012. évi FAC célja az átláthatóság és nyitottság növelése a többi érdekelt féllel szemben, akik meghívást kaphatnak az Élelmezésisegély-bizottság formális és informális ülésein való részvételre, és akikkel a részes felek rendszeresen konzultálnak majd. Egy nyilvánosan hozzáférhető honlapot kell kialakítani azzal a kifejezett céllal, hogy megkönnyítsék az információk érdekelt felekkel történő megosztását. A részes felek minimális éves kötelezettségvállalásainak, a bizottság éves jelentésének, valamint a bizottsági ülések időpontjainak, helyszíneinek és összefoglalóinak közzététele elősegíti majd a nagyobb fokú külső elszámoltathatóságot, és lehetővé teszi az érdekelt felek számára a donorok teljesítményének nyomon követését. A bizottság éves jelentése valamennyi részes fél éves jelentésének összefoglalását is tartalmazni fogja. A részes felek éves jelentései ugyanakkor nem nyilvánosak.
- A megállapodást **korlátlan időre** kötik, hatálybalépésére pedig 2013. január 1-jén kerül sor, feltéve, hogy az öt részes fél 2012. november 30-ig ratifikálja az egyezményt. Az 1999. évi FAC-ot, amely 2012. június 30-án hatályát veszítette, eredetileg három évre kötötték, azt követően pedig ötször meghosszabbították. A részes felek az egyezmény hatálybalépését követően bármikor javasolhatják az egyezmény érvényének felülvizsgálatát, illetve az egyezmény módosítását.

Maradt még néhány szempont, amelyek az előadó véleménye szerint mérlegelésre és javításra szorulnak, mégpedig a végrehajtás során, vagy az egyezmény jövőbeli felülvizsgálatának fényében.

- Sajnálatos módon a 2012. évi FAC továbbra is engedélyezi a részes felek számára, hogy értékben, mennyiségben, vagy e kettő kombinációjában fejezzék ki az élelmezési segélyezésre vonatkozó minimális éves kötelezettségvállalásukat. Noha az EU az érték szerinti kötelezettségvállalásokat szorgalmazza, várhatóan több fontos donor a továbbiakban is főként mennyiségben fejezi majd ki kötelezettségvállalásait (gabona-egyenérték). Ez arra ösztönzi az említett donorokat, hogy az élelmiszerárak emelkedésekor késleltessék a teljesítést, ami – jóllehet az élelmiszerárak és a humanitárius helyzet közötti összefüggés nem automatikus

– a vészhelyzet által érintett felekre helyezheti át az élelmiszerárakhoz fűződő kockázatot. Ragaszkodni kell egy olyan rendszer felé történő elmozdulás célkitűzéséhez, amelyben **valamennyi részes fél kötelezettségvállalásait teljes egészében értékben fejezik ki**, és azokat a globális élelmiszerárakhoz igazítják.

- Az 1999. évi FAC-hoz képest változatlanul a 2012. évi FAC a továbbiakban is lehetővé teszi a részes felek számára, hogy élelmiszersegélyük legfeljebb 20%-át értékesítések vagy hitel formájában nyújtsák. Az Uniónak továbbra is **határozottan szorgalmaznia kell az élelmezési segélyezés egy korszerűbb megközelítését, amely** értékesítések és hitel helyett **teljes egészében támogatáson alapul**. Középtávú célként ki kell tűzni a támogatási formában biztosított élelmezési segély részarányának 100%-ra történő növelését.
- Az Európai Parlament tudomásul veszi a részes felek annak biztosítására irányuló kötelezettségvállalását, hogy segítségnyújtásuk ne befolyásolja a szokásos termelési és kereskedelmi mintákat. Az EP ragaszkodik ahhoz, hogy **az élelmezési segélyezés helyi élelmiszertermelésre és élelmiszerpiacokra gyakorolt negatív hatásait szorosan nyomon kövessék**, és azt a segítségnyújtás leghatékonyabb és legeredményesebb formájával kapcsolatos döntéshozatal, valamint a végrehajtás során egyaránt megfelelően figyelembe vegyék.
- Az Európai Parlament arra ösztönzi az Uniót, hogy még inkább szorgalmazza a bizottságnál **a mezőgazdasági termelékenység és a vidéki megélhetés javítására irányuló hosszabb távú erőfeszítésekkel folytatott hatékonyabb koordinációt**. Az Unión belül szinergiákra kell törekedni az uniós fejlesztési eszközök tágabb körével – különösen a fejlesztési együttműködési eszköz (DCI) élelmezésbiztonsággal foglalkozó tematikus programjával –, az élelmezés- és táplálkozásbiztonság hosszú távú megoldásainak elősegítése érdekében. A külső szintéren a Bizottság megerősíthetné más élelmezésbiztonsági szereplőkkel, így például a világ élelmezésbiztonságával foglalkozó bizottsággal (CFS) és a globális élelmezésbiztonsági klaszterrel (FSC) fennálló kapcsolatait.
- Az Európai Parlament kimondottan pozitív fejleményként értékeli, hogy a 2012. évi FAC tárgyalási szakaszában korlátozott számban már potenciális új tagok is közreműködtek. Az EP arra ösztönzi az Uniót, hogy aktívan törekedjen **a FAC tagságának lehető legnagyobb fokú bővítésére**, mindeközben ragaszkodva saját célkitűzéseire és alapvető elveire. Az EP továbbá felhívja a részes feleket olyan mechanizmusok kialakítására, amelyek lehetővé teszik **a vészhelyzetek által érintett országok képviselőinek aktív közreműködését**, ezáltal is erősítve a FAC legitimitását.
- Az Unió mint humanitárius szereplő láthatósága szempontjából sajnálatos, hogy nem kerül sor **közös uniós minimális éves kötelezettségvállalás** megállapítására, amely az EU és a tagállamok hozzájárulásait egyaránt tartalmazza. Jóllehet tudvalévő, hogy az egyes tagállamok saját jogon is részes

feleivé válhatnak az egyezménynek, és – mint olyan – részt vehetnek a bizottsági üléseken, az Európai Parlament arra kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy a lehető leghamarábban hangolják össze álláspontjaikat a bizottsági üléseket megelőzően, az ülések során pedig egységes véleményt képviseljenek.

Az Európai Parlament felhívja az Uniót, hogy az egyezmény 5. cikkének megfelelően tegyen nagyra törő minimális évi kötelezettségvállalást 2013-ra vonatkozóan, és pontosan teljesítse éves kötelezettségvállalásait.

Végezetül az Európai Parlament felkéri a Bizottságot, hogy folyamatosan nyújtson teljes körű tájékoztatást a Parlament számára az egyezmény végrehajtásáról az Unió, valamint azon tagállamok részéről, amelyek az egyezmény részes felei, többek között oly módon, hogy benyújtja azok éves jelentéseit, valamint rendszeres időközönként beszámol a Fejlesztési Bizottságnak az egyezmény végrehajtásáról és a bizottsági eljárásokról, különösen az egyezmény jövőbeli felülvizsgálata esetén.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	9.10.2012
A zárószavazás eredménye	+: 20 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Thijs Berman, Ricardo Cortés Lastra, Leonidas Donskis, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kacmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Patrizia Toia